

CÔNG AN NHÂN DÂN THAM GIA CHIẾN DỊCH ĐIỆN BIÊN PHỦ

TS NGUYỄN BÌNH BAN*

Điện Biên Phủ là chiến dịch tiến công lớn nhất của quân và dân ta trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược. Qui mô chiến dịch không chỉ tập trung xung quanh lòng chảo Điện Biên mà trải rộng suốt từ vùng tự do Liên khu IV, biên giới Việt - Trung, đồng bằng châu thổ sông Hồng đến vùng rừng núi Tây Bắc. Thời gian chuẩn bị và diễn ra kéo dài hơn 5 tháng. Chiến dịch Điện Biên Phủ mang tính chất sống còn của một cuộc đối đầu lịch sử "quyết chiến quyết lược" giữa ta và Pháp.

Về phía Pháp, Điện Biên Phủ được xác định là "trung tâm điểm" của kế hoạch Nava, nên Pháp tập trung chỉ đạo việc bố phòng lực lượng cả về chiến lược và chiến thuật, đồng thời rất coi trọng công tác tinh báo, gián điệp, gây cơ sở trong nội bộ ta để thu thập tin tức, nắm tình hình vận chuyển, tiếp tế của ta cho chiến dịch; tung gián điệp, biệt kích hoạt động phá hoại cầu cống, đường xá, kho tàng, chỉ điểm cho máy bay oanh tạc dọc các tuyến hành quân, vận chuyển của ta lên Điện Biên Phủ. Mặt khác, các cơ quan tinh báo Pháp chỉ đạo hoạt động gián điệp, biệt kích cấu kết với phi, phản động ở các địa bàn nhằm đánh phá các kho tàng, bến bãi, tiêu hao lực lượng ta, đỡ đòn cho Điện Biên Phủ và chiếm lại Lai Châu..., hòng cô lập bộ đội Việt Minh, và "nghe nát Việt Minh" ở địa bàn này.

* Học viện an ninh nhân dân

Với quyết tâm chiến lược "Tất cả cho tiến tuyến, tất cả để đánh thắng địch ở Điện Biên Phủ", dưới sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh, quân dân ta đã "hiệp đồng binh chủng" chặt chẽ, lập nên những chiến công vang dội, hoàn thành xuất sắc mục tiêu của chiến dịch. Trong thắng lợi đó có phần đóng góp quan trọng của lực lượng công an nhân dân trong nhiệm vụ bảo vệ chiến dịch.

Cuối năm 1953, Thứ bộ công an được đổi tên thành Bộ công an, đồng chí Trần Quốc Hoàn, Ủy viên BCH TƯ (Khoá II) được cử làm Bộ trưởng. Đầu năm 1954, Ban bí thư ra Chỉ thị số 64 - CT/TW Về việc tăng cường lãnh đạo công tác công an... Như vậy, trước khi bước vào chiến dịch Điện Biên Phủ, Bộ công an đã được tăng cường một bước về mặt tổ chức và xây dựng lực lượng, sẵn sàng đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ mới. Sau khi Bộ chính trị quyết định mở chiến dịch Điện Biên Phủ, Chính phủ quyết định thành lập Hội đồng cung cấp mặt trận Trung ương do Phó thủ tướng Phạm Văn Đồng, Ủy viên Bộ chính trị làm Chủ tịch. Nhiệm vụ bảo vệ chiến dịch được Đảng, Chính phủ giao cho Bộ công an trực tiếp đảm nhiệm. Bộ công an xác định rõ: Công tác bảo vệ chiến dịch Điện Biên Phủ là nhiệm vụ trọng tâm của lực lượng công an nhân dân trong thời gian này.

Về mặt tổ chức, Bộ công an quyết định thành lập Ban công an tiền phương (BCATP), nằm trong Hội đồng cung cấp mặt trận Trung

ương. Ở một số tỉnh, trước hết là các tỉnh Tây Bắc thành lập các BCATP cấp tỉnh. Các BCATP được giao nhiệm vụ cụ thể là trực tiếp bảo vệ các lực lượng tham gia chiến dịch, đặc biệt là tập trung bảo vệ lực lượng dân công, thanh niên xung phong làm nhiệm vụ mở đường, đảm bảo giao thông, bảo vệ kho tàng và các cuộc hành quân, trú quân của bộ đội; kịp thời phát hiện, ngăn chặn mọi âm mưu và hoạt động phá hoại của gián điệp, biệt kích, phi, phản động ở vùng hậu phương và trên các tuyến đường ra mặt trận.

Rút kinh nghiệm từ công tác bảo vệ các chiến dịch trước đây và nhận thức đúng tầm quan trọng của nhiệm vụ đặc biệt này, BCATP các cấp đã chủ động phối hợp chặt chẽ với các lực lượng quân, dân, chính, đảng, các đơn vị địa phương nhanh chóng triển khai các công tác thích hợp, kết hợp các biện pháp chuyên môn, nghiệp vụ của ngành công an với công tác vận động quần chúng và các hoạt động vũ trang cần thiết để thực hiện nhiệm vụ.

Một trong những công tác quan trọng hàng đầu và khó khăn nhất là giữ bí mật, phòng, chống các hoạt động do thám của địch. BCATP của Trung ương chỉ đạo các BCATP các tỉnh Tây Bắc, công an các địa phương có tuyến vận chuyển qua tích cực đấu tranh, bóc gỡ các toán gián điệp, biệt kích, do thám. Thành công điển hình là đã bóc gỡ và ngăn chặn kịp thời các hoạt động phá hoại của toán gián điệp, biệt kích ở khu vực Thuận Châu (Sơn La), ở Bản Chăn, đèo Pha Đin (Tuần Giáo, Lai Châu). Công an Liên khu III đã kịp thời khám phá một nhóm gián điệp 16 tên hoạt động trên tuyến giao thông huyết mạch Thanh Hoá - Ninh Bình - Hà Nam - Hoà Bình - Điện Biên Phủ. Bắt giữ, khống chế việc sử dụng điện đài của toán gián điệp hoạt động trên tuyến vận chuyển Thái Nguyên - Tuyên Quang

- Điện Biên Phủ. Trong vụ án này ta sử dụng thông tin giả đánh lạc hướng, gây cho địch những bất ngờ lớn...

Bên cạnh các hoạt động đó, BCATP còn hết sức quan tâm đến công tác "phòng gian bảo mật", bảo vệ chính trị nội bộ. Kết hợp với các lực lượng chỉ đạo vận chuyển, tiếp tế, xây dựng, phiên chế các đội dân công phục vụ thành các trung đội, đại đội có lực lượng nòng cốt lãnh đạo và được tổ chức học tập kỷ luật chiến trường, quán triệt các nội qui giữ gìn bí mật, nguy trang nơi ăn ở, điểm dừng chân, trú quân, các qui định về giao dịch, tiếp xúc trên đường vận chuyển... Lực lượng dân công phục vụ chiến dịch được huy động nhiều đợt, lên tới hàng triệu lượt người, từ vùng địch hậu, vùng tự do, từ nhiều hướng hội tụ lên mặt trận. Do đó, công tác bảo vệ, củng cố nội bộ được xác định là một trong những khâu đặc biệt quan trọng. BCATP và công an các cấp ở địa phương có nhiệm vụ soát xét kỹ lưỡng và cung cấp danh sách dân công cho bộ phận phụ trách. Công an các địa phương cử cán bộ, chiến sĩ bảo vệ các đoàn dân công trên suốt tuyến vận chuyển. BCATP phối hợp chặt chẽ với lực lượng bảo vệ, các đơn vị hậu cần quân đội, lựa chọn người đủ tiêu chuẩn làm nhiệm vụ canh giữ kho tàng, bảo quản lương thực, vũ khí, đạn dược ở những trạm trung chuyển dọc tuyến lên Điện Biên Phủ. Công tác làm trong sạch địa bàn trên dọc tuyến vận chuyển cũng được lực lượng công an các địa phương chú trọng. Công an các địa phương đã kết hợp nhiều biện pháp, tiến hành điều tra, nắm chắc tình hình, trên cơ sở đó chủ động điều chuyển, đưa các đối tượng nghi vấn, những phần tử tể, nguy, phi, phản động ra khỏi địa bàn, nhất là ở các khu vực tập kết hàng hoá, nơi trú quân của bộ đội, dân công... Công tác vận động quần chúng, phát động phong trào bảo mật phòng gian, phong trào "ba

không" ở các địa phương và trong lực lượng dân công cũng đạt kết quả tốt. Do vậy, ta đã kịp thời ngăn chặn hoạt động do thám, phá hoại; bắt giữ chỉ điểm, gián điệp. Đây là một thành công quan trọng của lực lượng công an, có ý nghĩa quyết định đảm bảo yếu tố bí mật, bất ngờ của chiến dịch Điện Biên Phủ.

Để bảo đảm an toàn, BCATP đã chỉ đạo công an các địa phương phối hợp chặt chẽ với các cơ quan, đơn vị hoạt động trên các tuyến quản lý, kiểm soát người, phương tiện vận chuyển; phát hiện những kẻ gian, người lạ mặt, giữ gìn an ninh ở các địa bàn. Xây dựng nội qui quản lý ở các khu vực bến thuyền, cầu phà, kho tàng, nơi đóng quân của bộ đội, dân công. BCATP các cấp phối hợp với các trạm cung cấp mặt trận để xác định cung độ đi, về, nghỉ chân của các đội dân công, các đoàn vận tải bằng xe quân sự. Thành lập các đồn, trạm kiểm soát, tổ chức tuần tra vũ trang, đặt các trạm, chốt cảnh giới máy bay địch ở những khu vực trọng điểm trên các tuyến quan trọng như bến phà Âu Lâu, Tạ Khoa, Suối Rút, Tuần Giáo... Thiết lập các vành đai an toàn, phòng ngừa cháy nổ, phá hoại; phát động nhân dân tham gia bảo vệ tài sản nhà nước, kho tàng vũ khí đạn dược...

Cùng với nhiệm vụ bảo vệ an toàn tuyến vận tải, lực lượng công an nhân dân còn phối hợp với lực lượng bảo vệ an ninh, tình báo quân đội tiến hành thu thập tình hình địch, khai thác tù, hàng binh và qua các phương tiện thông tin, cung cấp kịp thời các kế hoạch hoạt động quân sự của địch cho Trung ương và Chỉ huy mặt trận, góp phần đảm bảo an toàn các cơ quan chỉ đạo kháng chiến, các đồng chí lãnh đạo Đảng, Chính phủ.

Từ những hoạt động của lực lượng công an nhân dân trong công tác phục vụ chiến dịch

Điện Biên Phủ, có thể rút ra những kinh nghiệm là:

- Trong điều kiện hoạt động phức tạp, địa bàn rộng lớn, nội dung công tác đa dạng, điều quan trọng trước tiên là phải nhận thức đúng tầm quan trọng của nhiệm vụ chính trị, trên cơ sở đó quan tâm đúng mức đến công tác tổ chức, sắp xếp lực lượng và phối hợp chặt chẽ các lực lượng trong ngành từ Trung ương đến địa phương, đơn vị.

- Quan tâm công tác phòng ngừa từ xa, từ gốc, trong cả nội bộ và ngoài xã hội; trên các địa bàn địa phương, đơn vị và trên các tuyến đường ra mặt trận. Trong công tác chỉ đạo, đặc biệt coi trọng công tác bảo vệ nội bộ, phòng gian, bảo mật, chủ động đấu tranh làm thất bại các kế hoạch hoạt động tình báo của địch.

- Nhận thức rõ sự cần thiết phải phối hợp các lực lượng, các cấp, các ngành, nhiều hình thức, biện pháp trong công tác đảm bảo an toàn cho chiến dịch, lực lượng công an đã chủ động xây dựng cơ chế phối hợp, lấy đó làm cơ sở cho công tác phối hợp hoạt động của các lực lượng ở hậu phương và tuyến tuyến.

- Lấy công tác vận động quần chúng, dựa vào các lực lượng quần chúng tham gia chiến dịch làm cơ sở để triển khai các biện pháp công tác một cách có hiệu quả. Sự đồng tâm, nhất trí, tinh thần kỷ luật tự giác của quần chúng là yếu tố cực kỳ quan trọng, quyết định sự thành công trong công tác bảo vệ.

- Quan tâm đồng bộ các công tác quản lý công khai, tuần tra vũ trang trên các tuyến vận chuyển, nhất là ở những địa bàn trọng điểm, ngăn chặn kịp thời âm mưu, hoạt động phá hoại của địch, hạn chế thấp nhất thiệt hại, góp phần đảm bảo cho thắng lợi của toàn chiến dịch.